

PIETŲ AMERIKOS

LIETUUVIS

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS
Rua dos Andradas Nr. 44. 2° andar.
Laiškams: São Paulo; Caixa Postal 3902.

JORNAL LITHUANO

Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPE
Atsakomasis redaktorius LIUDAS VALIUKAS
Redaktoriaus pavaduotojas BRONIUS JODELIS

II METAI São Paulo, 1929 m. SAUSIO mėn. 13 diena (sekmadienis) 2 (52) Nr.

Prenumeratos kaina: Brazilijoje ir kitose P. Amerikos valstybėse metams 16\$000; pusmečiui 8\$000; 3 mėn. 4\$000. Lietuvoje ir kitose šalyse: metams 3 doleriai; pusmečiui 1 doler. 50 cent; 3 mėn. 75 cent. Prenumeratos pinigus galima siųsti įvertintais laiškais. (Com valor) Atskiro numerio kaina 300 reisų

P A D E K A

«Pietų Amerikos Lietuvis» Redakcija ir metinių sukaktuvių vakaro ruošimo iniciatorių grupė taria nuoširdų ačiū gerb. p. A. Degutienei, visiems scenos mėgėjams-joms, vyriausiam tvarkdariui p. Vl. Eidrigėvičiui, ypatingai pasidariusiam p. J. Januškiui ir visiems kitiems geros valios tautiečiams ir tautietėms maloniai prisidėjusiems 5-1-29 lietuvių vakaro suorganizavime.

Didelius žygius mums čia vien mažas visuomenės gero veis ir lietuvių vardo kelime pasiėškintas yra brangintinas, plačias visuomenės rimtai įvertinamas.

«P. A. L.» Red.
Iniciatorių Grupė.

Vėl apie mokyklas.

Jau daug laiko praėjo nuo paskelbtų visuomenės žiniai pranešimų apie daromus žygius ikurimai São Paulo m. lietuvių mokyklų.

Užsimojimai buvo kilnūs — darbas buvo pradėtas. Kiekviena darba mes išveivėje pradėdame su pasišventimu su energija, bet ištesėjime tolimesnio darbo nekarta esame darbo pradžioje suklupę. Mokyklų dar nėra, ir tuo reikalu kaip paaiškėjo nič nieko nedaroma.

Šiomis dienomis atvyko iš Lietuvos į São Paulo keletas naujų inteligentinių pajėgų. Ju tarpe bent trys pedagogai. Savotiškose aplinkybėse tenka sukurti naujus busimuosius Brazilijos lietuvių kolonijos visuomenininkus.

Brazilijos lietuviai savo laikui padarė apie save didelę reklamą. Plačiam pasauliui paskelbta, kad Brazilijos lietuviai turi spaudą, turi organizacijas — ištikrų gi to nėra ir jau galima isitiktinti, kad nuo neteisėngai savęs išgarsinimas, mus pačius stato keblon padėtin, mus kompromituoja.

Vienas iš naujai atvykusių pedagogu prieš išvažiuojant iš Lietuvos turėjo pasikalbėjimą su V. R. M. Emigracijos referentu

ir iš jo patyrė, kad vyriausybė yra pasiruošusi duoti Pietu Amerikos lietuviams specialios mokyklų reikalams pašalpas.

Kodel iki šiol nei pašalpos nei keptu karveliu negavome — aišku, kad musu pačių kalta kaip lietuvių visuomenė, taip ir vyriausybė mano, kad apėči lietuvių kolonija žino ką daro. Gal nieko nereikia, jei neprašo. Jei lietuvių kolonija organizuotai neprašo, organiauotai nekečia balso, — na ir pati mažiausio priruošiamojo darbo nedaroma savaime suprantama, kad niekas su palaida mase nesiskaitys.

Rimtai turime susirūpinti musu vienybės reikalu, rimtai urti pažvelgti į iukstančius musu vaiku, kurie prieš trejus metus buvo dar Lietuvos ateitis, jaunoji karta, o šiandiena daugelis iš jų sunkokai vartoja tėvu kalbą. Tik trys metai, toks trumpas laikas, o jis be pasigailėjimo naikina tukstančius Lietuvos sunu — jie del Lietuvs, jei ne visi tai bent didelė dalis žuve.

Materijaliai nauja musu Tėvynė mus aprupina; bet įgimta ja tėvu kalbą, musu Tėvynės meilė čia lengvai prarandame. Kas gi mus laukia ateityje. Piliausias ištautėjimas ir isigijimas išgamos vardo. Tuo pat žeminimas Lietuvos vardas, ir nustojimas invertinimo žmonijos akyse lietuvių vardo.

Nuo šios dienos, nuo šios valandos grįžkime į vienybės kelią, tarkimės, ieškokime kompromisu, sutartinai prašykime, ir mes laimėsime, solidarai bendradarbiaudami klestės musu gerovė, kelkime garbę musu Tėvynei Lietuvai; tuo pat gerbime patys save.

JAU LAIKAS PABUSTI!

Lietuvių visuomeninis gyvenimas São Paulo mieste nors nepasižymi ypatingu gyvenimu bet užtai labai turtingas kontrastais. Kuomet viena dalis ramiai sau dirba ir stato savo ateities gyvenimo pamatą, kita dalis, pilna neiškiu svajoniu, blaškosi i visas puses nepajėgdama surasti nė bndu nė kelio siekti tą tikslą, kurį buvo sau pasistačius vykstant iš Lietuvos. Vieni, burdami savo pajėgas, stengiasi dirbti kultūrinį darbą ir kelti lietuvių vardą, kad joks

Lietuvos priešas nesugebėtų to taip atlikti.

Š. m. sausio m. 5, buvo suaruoštas lietuvių vakaras. Programoje buvo pastatyta P. Vaičiūno komedija «Patriotai». Tai veikalas nors ir indomus, bet gana ilgokas ir, kas svarbiausia prie dabartinių musu pajėgutinkamas jo pastatymas turį sutikti daug kliučių. Tos kliutys pareina ne vien del stokos geru vaidintoju, bet taipgi ir nuo kitu technikinių kliučių, stoka tinkamos salės, tinkamos scenos dekoracijų ir t. t. Vienok reikia pripažinti, kad neatsžvelgiant į taip nepalankias apystovas, buvo suvaidinta daug geriau negu tai galima buvo tikėtis. Kai kurie artistai darė net visiškai malonu ispuđį.

siai galima drasiai pasakyti, kad suburus visas musu mėgėju artistu pajegas, mes São Paulo turėtume visai pakenčiama lietuvišką teatru.

Paėmus kita šio vakaro da lyviu pusė — publika, neprisiekta taip maloniai pasidžiaugti. Ji darė ispuđį ne publikos. susirinkusios praleisti lietuvišką vakara, bet govėda gatvės vaikėzu, kurie neturi jokio supratimo apie paprasčiausi padoruma. Jie savo elgesiu ne tik rodė menka savo kulturingumo laipsni, bet taipgi žemino lietuvių vardą ten buvusiu brazilu akyse. Kuris ten buvusiu padoresniu lietuviu galėjo tuo nesipiktinti?

Tik dėka p. V. Eidrigėvičiaus energingam tvarkymui šiame vakarėlyje nebuvo prieita prie, paprastu lietuviškuose vakarėliuose, peštynių.

Nejaugi mes galime leisti, kad keletas išgamu teiktu vřsom musu sueigoms savo nupuolusios doros atspalvi? Ne nekuomet!

Kiekvienas žingsnis, kiekvienas darbas surištas su visu lietuvių vardu jau yra užtektinas pamatas, kad rimtai prie jo atsinešti ir neleisli jį teršti. Musu čionikščijame visuomeniniame gyvenime mes neprivalome vadovautis nė asmenine nė partinė neapykanta; visos aistros šioj vietoj turi nutilti. Mes ne turime leisti provokuoti viešus lietuvių pasirodymus, ueatsžvelgiant kurfos grupės jie su-

MOTERIŠKŲ SKRYBELIŲ DIRBTUVE.

Rua Jose Paulino Nr. 28.
arti Jardim da Luz

Priimami invairus užsakymai. Lietuvaitėms didelė nuolaida.

ruošti. Kiekvienas viešas lietuvių pasirodymas kreipia vietinės visuomenės domę ir sulig išneštu ispuđziu sprendžiama apie musu vertę. Kuriam lietuviui gali buti nesvarbi tos visuo menės, tarp kurios jis gyvena nuomonė? Kaip tik, ta viešoji apie mus nuomonė gali žymiai padėti, kuriant savo naują gyvenimą, arba begalusiai jį apsunkinti. Bet viaa tai priklauso vien tik nuo musu. Todėl kas buvo vos pakenčiama mums tebegyvenant Lietuvoj, kur mes patys save teisėm, čia, kur mus teisia svetimi, tas net pasireikšti neprivalo.

Begalinė eilė invairių musu gyvenime skandalų rodo, kad musu tarpe yra žymus skaičius moraliai žemos vertės asmenų. Ju žygiai, nevaržomi jokio vidurinio jausmo, skambiu atgarsiu plačiam pasklenda brazilų visuomenėj. Šitie tai asmons ir sudaro viešąją apie mus nuomone.

Bet toks reiškinys rodo, kad visa likusioji lietuvių dalis merdi pilniausioj apatijoj nebudama ne tik visos tautos reikalų, bet taipgi ir savo asmeniniu. Visi gerai žino, kad kiekviena tauta turi suvo atmatas, bet, kuomet ta tauta pasyviai žiuri į ju «žygdarbius pašalinis ingauna apie visą tautą tokia pat nuomone, kaip ir apie tuos «karžygius».

Einant musu, gyvenimui ir toliau panašia vaga, mes atsidurėme tokioj padėty, kad ne vienas lietuvis jau nebegalės gauti jokios atsakomingos vietos, jokio padoresnio darbo. Iki to daeiti mes neprivalome sau leisti.

Visi kai vienas turime sukurti bendru reikalu sargyboj. Privalome mest į šalį šlykščius darbu kenksmingą tolerancija. Turime atsikratyti tu nakties «karžygiu», kuriu darbai juoda deme gula ant musu vardo. Mes turime juos išmesti iš savo tarpo.

Taip mes turime paskelbti jiems kova ir ir ją laimėti. Ir

mes atsieksime to, kad joks niekšas neišdrįs pasivadinti lietuviu vardu!

Vyt. Cemarka.

TAUTIETI SKUBEKI

Dar ne vėlu isigyti geromis sąlygomis nuosavą žemės sklypą su namu geroje sveikoje pramonės São Paulo miesto dalyje tēn kur jau yra apsigyvenusių piliečių.

Avenida Pae de Barros 9.
Casa IVANAUSKAS M.
Mooca greta rusu aptikos ir Praça da Se 34 tlf. 3863.

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laiškai:

K. Dilys, J. Medis, A. Bauša, P. Berulis, B. Abramavičius, K. Cereška, J. Balkevičius, J. Bilda, J. Barauskas, P. Deržius, Garšanenkovienei, J. Abramavičius, V. Gacevičius, J. Jurevičius, A. Dapartui, M. Kazakevičius, L. Kačiušitei, J. Jakštui, P. Lapieniui, J. Jamkobkovsky, A. Kukučioniui, M. Jurkonis, J. vlnauskas, K. Litvinskaitė — Kasperavičienė, G. Kaupui, T. Karsokui, A. Klimavičiui, K. Ginčauskui, F. Jankauskiui, J. Jastremskas, O. Jankntytei, J. Jodaugai, P. Pipiniui, K. Raziukui, A. Meldaziui, O. Mackapetrytei, P. Meškotkaitė, J. Mockevičiui, M. Procevičius, J. Pigeniui, A. Rutkauskui, K. Ovsenkai, J. Raudžiui, V. Petrylai, S. Stripiniui, St. Stasiunui, J. Žakevičiui, J. Šauliui, J. Stelmokui, Ssslavičiui, M. Šemiotaitei, Urbonui, Viltui Zaruskui, Vaitkevičaitėi, Simiauskui, Žindulienei, Tokaitei, Sakalauskui,

Skaitikite ir platinkite «Pietų Amerikos Lietuvį»

V Zinios is Lietuvos

— Birštono byloj tardymas eina. Iš praloto Olšausko atimtas pasas. Visuomenės sprendimas aiškus. «Sekmadienis» praneša, kad byla dėl našlės Ustjauškieinės pasmaugimo Birštone nėra užmirusi, bet tebesitęsia energingas tardymas. Idomi naujiena yra prof. Herbačiausko pakvietimas pas tardytoją. Jis davęs sensencingu parodymu. Oreta «S» praneša, kad praloto K. Olšausko atimtas jo pasas.

Iš kitos pusės mums praneša, kad prof. Herbačiauskas buvo tardytas kaip visuomenės narys, kadangi tardymo istaigos sužinojo apie visuomenėj nerimstančius gaudus del paslaptingo nužudymo ir jo kaltrinko. Laikraštis «Echo» žinia, apie pas atemimą iš praloto Olšausko ir apie tardymą Birštono byloj deda po bendra antrašte. Ir tiesa, visuomenės sprendimas Birštono byloj jau senai padarytas, apie jį pasak vienos karikatūros, visi žvėrbliai čirška. Tik teismas gali sprendimą, panaikinti ar patvirtinti ir reikia džiaugtis, jei teismo istaigū aktyvumas toj šūrupulingoj byloj reiškiasi.

— Iš Kauno miesto iškelti mi odu sandėliai. Miesto valdybos sanitarijos skyrius yra išpėjęs odu pirkliaus, kad iki 1929 rugsėjo mėn. 1 d. visi žaliu odu sandėliai iš miesto butu iškelti į užmiesti.

Šis reikalavimas daromas sanitarijos sumetimais.

— Savicko žmogžudys nu-teistas ligi gyvos galvos. Šiu metu pavarai šeduvos miestely buvo nužudytas Ant. Savickas, 19 metu vyras. Jis draugaudavo su K. Nordoniu, kuris jį kalbindavo važiuoti į Kanadą. Bet jis neturėjo pinigų. Tada Nardonis patarė jam pinigų pasivogti nuo tėvo ir paskiau slapta iške-liauti. Tas taip ir padarė.

— Kovo 8 d. vakarą, tėvas parėjo iš krautuvės, pavakarieniavo ir jau rengėsi eiti gulti, bet sunus pasisiulė paskaityti jam laikraštį. Tėvas greit užmigo, o sunus tuo tarpu išsitraukė iš po jo pagalvės kelnias su 1000 litų,

ir iš komodos — 200 aukso rublių. Su pinigais nudumė pas savo drauga, Nordonį, su kuriuo buvo susitaręs važiuoti drauge į Kanadą. Bet vėliau jis buvo rasti nušautas 5 šūviais. Jo kišenės buvo iškratytos. Itartas buvo Nordonis, kurio kaltė buvo teisme išrodyta.

Išnagrinėjęs byla kariuomenės teismas Šiauliuose, Nordonį nubaudė mirties bausme, bet pritaikęs amnestijos įstatymą, bausmę sumažino kalėjimu ligi gyvos galvos.

— Sulaikytas kalinys. Iš Trakų arešto namų duvo pabėgęs kalinys P. Variankuvičius. Lapkričio 28 d. Žaslių valšć. Skaugonių miške jį policija surado. Norėjo nuo policijos pauzėgti. Keliais revolverio šūviais sužeistas ir suimtas.

— Virbalio stoty buvo užsiedegusi vagonų svarstyklių bu-delė. Garvežio pagalba buvo likviduotas. Spėjama kad užsidede nuo to paties garvežio.

— Sudegė troba. Vilkaviškio valšć. Gudelių kaimo sekmadienį sudegė Vinco Novieko gyvenamoji troba. Buvo apdrausta 3500 litų.

— Naragai vagi išdavė. Policia pastebėjo, kad pil. St. Mikitimas, gyv. Ukmergės plente, pradėjo labai pigiai pardavinėti noragus. padariusi jo bute krata, rado 15 nauju naragų. Vedant tardymą paaiškėjo, kad jis noragus pirkio iš P. činčo, kuris prisipažino juos pavogęs tarnaudamas J. Rabinavičiaus urmo sandely. Per krata, činčo bute taip pat rasti keli vogti kastuvai. Kaltininkai patraukti į teisma.

— Vagių gaujos auga. Degučiai. Zarasų ap. netoli Degučių tarp kaimų Mūrmuliškių, Liminos Liminiškių, Liminasėlio, Kamariškių, Babrinės, Giliospielkė, Babrinelio, ir Gražutės valdiškam miške per vasarą slėpęs vienas kaž koks pabėgęs kalinys, kurį, kaip žmonės sako, palaikydavęs Siminos kaimo gyventojas

Dabar tos apyliskės kaimų gyventoja ir tu kaimų piemenys tvirtina, kad iš to vieno žmogaus dabar susidarė keliu asmenų gauja. Jie daugiausia slapstosi buvosiuos rusu vokiečiu apkasuos ir kaip teko girdėti, tai kalbami eji vagiliai renka žinias apiu apilinkės stambesnius gyventojus, kurie daugiau turi pinigų ir lašinių Tokiomis naujienomis labai susirupini stambesnieji ukininkai

— Kaip praneša Kauno dienrašćiai, karo stovis netrukus busias nuimtas ir pakeistas sustiprinta apsauga,

— Pasitraukė nuo savo pareigų užsienių reikalų ministerijos departamento direktorius p. J. Jonynas. Kaip iki šiol, jis profesoriaus universitete.

— Panelė M. Kubiliutė, daug pasidarbavusi musu valstybei; ypač Vilniaus lietuviu tarpe, apovauta Vyties Kryžiumi ir Gedimino ordenu.

— Buves uždarytas viena mėnesiui dienrašćis «Rytas» nuo gruodžio 1 d. vėl pradėjo etti.

— Už perleidimą iš Latvijos prekiu lbe muitu ir už kyšiu emimą areštuotas Smelynės ties Zarasais, muitinės viršininkas Atachauskas ir valdininkas Ramolaitis.

— Gruodžio mėn. pabaigoje Vilniuje užregistruota 2546 bedarbiai, iš kuriu 1645 vyrai ir 798 moters. Bedarbiu skaičius nuolat auga.

— Vilniuje įvyko peštynės tarp Pilsudskio šalininkų žydų ir kitų žydų studentų. Keli peštyniu palyviai areštuoti.

— Varšuvoje netrukus prasideda latviu-lenkų derybos dėl prekybės sutarties sudarymo.

— Censtagave suimti keli mėsininkai, gaminę dešras iš pastipusiu arkliu, sergančiu galvijų ir net šunu mėsos.

— Streikai Rhuro krašte Vakaru Vokietijos jau pasibaigę Ketvirtadalis milijono darbininkų grįžo prie darbo.

IVAIRENYŠS

VYRO KERŠTAS.

Italijoje mieste Specijoje neseniai buvo toks atsitikimas. Viena žymi miesto ponia užsimanė nusikirpti plaukus, bet vyras jokiū būdu nenorėjo su tuo sutikti. Ji prašė, maldavo, pyko, — nieko negelbėjo. Pagaliau nurimo, bet tik del akių. Iš tikrųjų gi, susiradusi tinkamą laiką, nuėjo pas kirpėją.

Bet vyras nesinaudė. Jis kantriai palaukė ties kirpykla, kol ėjo kirpimas. Paskui ėjo ir, pamates savo žmoną trumpais plaukais, tarė:

— Ka, gi, jeigu nori but graži, buk!

Ir paėmęs iš kirpėjo skustuva įsakė žmonai nesijudinti, išmuilino jai galvą ir visai nuskuto plaukus.

Krito iš 10.000 metrų aukštumos

Šiomis dienomis įvyko nepaprastas aviacijos stebuklas. Prancuzu lakunas Lemoan, norėdamas pasiekti aukštumo rekordą, pakilo iki 10.000 metrų aukštyn, bet pagedus kvėpavimo aparatui (tokioje aukštumoje oras skystas ir kvėpuoti be prietaisų žmogus negali), apalpo ir pradėjo kristi žemyn. Kada lėktuvas buvo 3.000 metrų aukštumoje, lakunas vėl atgavo sąmoję, išlygino lėktuvą ir laimingai nusileido.

POŽEMINĖ GATVĖ PARYŽI-U-JE.

Ateinančių metų pradžioje gyviausioje Paryžiaus vietoje bus pradėtas požeminės gatvės tiesimas. Gatvė bus 15 metrų pločio. Jos šonuose bus įrengti puikus magazinai ir nutiesti šaligatviai. Požeminės gatvės nutiesimas žymiai palengvins judėjimą viršuje. Tai bus pirmutinė požeminė gatvė ne tik Paryžiūje, bet ir visoje Europoje.

GYVAS ŽMOGUS IŠSAUNAMAS IŠ ARMOTOS KAIP KULIPKA.

Berlyne dabar rodomas šitoks prajovas. Atvirame ore pastatyta didelė armota, i kurios vam-

zdį gali įliski vidutinio storumo žmogus. Armota turi ilgio apie 5 metrus. Ji užtaisoma paraku. I vamzdį įlenda žmogus ir armota iššauna. Šuvis išmeta tą žmogą apie 20 metrų, ir jis nukrinta sveikutėlis ant ištemptų tam tyčia tinklų. Šito prajovo žiurėti renkasi daug žmonių, ypač gydytojų, kurie negali suprasti, kaip toks baidus spaudimas neužmuša ar bent nesužeidžia to žmogaus, ypač kad tas prajovas rodomas kasdien. Apgavimo buti negali, nes visi girdi trenksmą, ir mato, liepsna ir dumar išmeta iš vamzdžio žmogų. Žinoma jis jau yra apsirpatęs. Be to, matoma, dvi tvirtos odos rubus. Veidas irgi apdengtas, nes kitaip liepsna išdegtų akis.

Bet gydytojai negali supasti, kaip atlaiko viauriai baisų spaudimą, kuris susidaro parakai užsidedus.

Rašantis šitas eilutes pats savo akimis yra matęs tą stebėtiną, net ir mokslininkams nesuprantamą prajovą.

Vagių tarpe.

— Žinai, aš pasakysiu tau, kad teisingumas visuomet apsimoka.

— Et, ką tu niekus tauzijil — Žinoma, štai aš neseniai pavogiau vieną šuni. Visur mėginau parduoti jį nors už 10 litų niekas nepirko. Tada aš nuvedžiau jį pontai, šunio savininkei ir jį man davė 20 litų dovanų.

Teisėjas: — Kodel tamsta šeštadieni per vakarėli sumušei savo žmoną?

Kaltinamasis — Kad aš, pone teisėju, paprastą dieną neturiu laiko.

Marytė: — Aš norėčiau žinoti, ar tavo briliuriniai anemylai?

Onutė: — Žinoma, šėjaugi jis tau išimti darytu.

Tautietii. jau laikas užsiprenumeruoti 1929 metams populiriškiausį savaitraštį «PIETU AMERIKOS LIETUVI»

Ž. U. Kooperacija F. Čemarka

tesinys

Apie patogumus ir miesto pasilukusminimus — laikinai, ligi tvirtai stovėsime ant kojų naujoj tėvynei — turime užmiršt. Kada turėsime pilnus kišeniųs tai tuomet bus laiko, bus ir atliekamū lėšų padoriems ir kulturingiems pasilukusminimams, tuomet ir politikavimas nebus taip kenksmingas ir galėsime juo užsiimti kaipo sportu. Dabar gi visa domė ir energija turi buti nukreipta į tai, kame čia Brazilijoj geriau isikure, nes nieks mums nepadės ir manai iš dangaus nekris. Vien tik savo iegomis turime pasitikėti ir viens kitam padėti per ekonomines kooperacijas bendroves, kuriu ikurimu nemažiau turim susirupinti kaip žemės ukio klausimu, nes be ju pagaminti mus žemės produktai bus sunkiai realizuojami ir pigiai parduodmi, o visa ta kas yra reikalinga ukininkui — brangiai perkama. Todėl neliko užmirštas nē šis klausimas ir daug jau yra padaryta, kad Agrikulturos Kooperacijos Bendroviu siegimo klausimas eitu šalia žemės ukio klausymo. Sunkiausias darbas — paruosimas vietinėj Brazilijos kalboje statuto, jau mano yra padarytas, dabar reikalinga, prieš duosiant juos valdziai užtvirtinti — perleisti per kritika, norinčiu ir sutinkančiu buti steigėjais, nes sulig šio statuto, prisilaikant valstybės istatymu. steigėjai gauna ypatingas teises ir prievolės negu kita grupė nariu. Tas yra reikalinga tam, kad musu iprastas politikavimas negalētu kenkti normaliam Bendrovės darbui ir jos vysti muisi, kaip prekyboje, taip ir pramonėje, kas žinoma tik teigiamai gali atsiliiepti į bendrovės klestojimasi.

Todėl, aprt žemės ukio klausimu, «P. A. L.» Agri kulturos skyriuje bus rišami ir kooperacijos klausiami

Iš žemės ukio srities «P. A. L.» agrikulturos skyriuje bus talpinami raštai straipsniai ir korespondencijos liečiančio bendrai ir atskirai žemės ukį. Apart to kas svarbiause, bus talpinama sistematinga, nuolatinė ir begalinė tása apie isikurimą ir eksploatavimą žemės ukį įvairiose Brazilijos vietose formu ir budais. Taip pat paukštinkystė ir kiti ukį liečiantieji klausimai. Nebus užmirštas nei namų ukis liečiantis daugiausiai musu šeimininges (gaspadines) kaip tai: namų ruoša, kepimas, virimas, konservai, ivairios giros darimas, ir kiti naujingi nurodymai.

Baigdamas savo pirmą žodi ir tikėdamasis susilaukti gausingo skaičiaus bendradarbiu — prašau visus raštus liečiančius aukšćiau minėtus dalykus siusti «P. A. L.» antrašu pažymint agrikulturos skyrių. Kas tik valdo šiek tiek plunksnā, tene-patingi iš savo patyrimu ukyje, ką nors parašyti. Kuriu raštai netiks spaudai, tai gal bus sunaudoti bendrai rřiant kokį nors klausimą. Tokiju budu, kad ir ne igūdę gerai plunksna valdyti galės prisidėti prie bendro visiems lietuviams ir taip svarbaus klausimo išsprendimo.

Tautietii Skubėk!

Jei nori isigyti geros žemės kolonija Naujoj Lietuvoj tai užėiki į Biurā „Universal“ užsirašyti nes greitu laiku išvyksta daug lretuviu koloniju apziurėjimui galėsi vykti ir Tamsta. Kelionė veltui. Biuras «UNIVERSAL» antrašas Rua dos Andradas 44

Skausmai

IR JU NUGALĖJIMO PRIEMONĖS

Kuomet skausmai atsiliepia į visą žmogaus nervu sistema ardo ir nustabdo normalų jų veikimą. Del tos priežasćies žmogus nustoja upo, negali valgyti ir pagalios visai suserga. Žmonija su ligomis senai kovoja, bet vis delto neatsiekė. Bet štai išrandama stebuklingi vaistai BALSAMO STA HELENA, kuris laike 10 minučių numalšina bi kokius skausmus.

Šis atradimas yra ne kas kita, kai mo-ziniu tyrinėjimo pasėkmės. BALSAMO STA HELENA yra sustatytas remiantis mokslu daviniais ir rečiauau veikimu pagristas. Tikresnis jų pavadinimas butu: išvadavimas, nuraminimi, pagijimas.

Vartojimas BALSAMO STA HELENA nieko nekenkia kitiems kuno organams. BALSAMO STA HELENA randasi kiekvienam name, o kur dar nėra turėtu buti BALSAMO STA HELENA gydo nuo reu-notizmo, odos išbėrimo, kaulų, galvos ausu ir dantų skausmų, užgydo zaizdas ir stiprina nervus.

HAMBURG AMERIKA LINIA

NUOLATINIS GREITAISIAIS GARLAIVIAIS SUSISIEKIMAS TARP EUROPOS IR PIETU AMERIKOS

Ant visų sios linijos garlaivių erdvus ir moderniškias irengimas!
Specialūs laivai tarpnumerinių klasių. Specialūs larvai III klases.

GENERAL BELGRANO
GENERAL MITRE
GENERAL OSORIO (statyboje)

BAYERN
BADEN
WURTEMBERG

Iš Brazilijos pasazai (laivokartės) i Europos visas šalis. Duodama pašaukimai (Samados) iš visų Europos šalių i Brazilija. Greičiausias pervežimas keleivių iš Lietuvos per nuosavą agentūra, Hamburg—Amerika linija KAUNE, Laisves Aleja 46. Prieš uzperkant laivokartes pasiteiraukite pss mus del salvgų;

Generaline agentūra Brazilijoje:

THEODOR WILLE & Co.

SÃO PAULO SANTOS RIO de JANEIRO
Rua Libero Badaró 52. Rua do Comercio 47. Avenida Rio Branco 79.

BRAGUS TAUTIEČIAI!

Kas ugdytų Jumyse Broliai-Užjuričiai meilę ir prisirišimą prie gimtosios šalies Lietuvos? Kas nuolat palaikytų patriotizmą ir kurstytų katalikiškojo idealizmo ugnį? Tai dar prieš Didįjį Karą, plačiai žinomas ir visu mylimas, didelis, paveiksluotas, gra savaitraštis «ŠALTINIS». Jis nori tarnauti visai katalikiškajai visuomenei. «Šaltinis» nori tapti dvasiniu tiltu, kuris jungtu visus Lietuvos suntus su savo tautiečiais Amerikoje.

«Šaltinis» eina Marijampolėje (Lietuvoje) kas savaitę 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 dolerius.

Jei dar nesi susipažinęs su «Šaltiniu», parašyk laškę šiuo adresu:

«Šaltinis» — Marijampolė — Lithuania
gausi vieną n-rį susipažinimui nemokamai, o susipažinęs daugiau su jūo nesiskirsi.

Su pagarba
«Šaltinio» Administracija

Lietuviai!

JEIQU NORITE PIRKTI ZEME TAI VISUOMET

Atminkite

kad didžiausia São Paulo Estadoje Lietuviais apgyventa vieta — yra tik kolonija «NOVA LITHUANIA»

- 1) Ten jau nusipirke ir savo gyvenimą rimtai tvarko 70 lietuviušeimynų
- 2) Ten veikia kolonistu koperatyvas
- 3) Ten statomas vandens malunas grudu malimui, statoma kalvė ir staliu imonė.
- 4) Ten priruošiamuosius darbus dirba baznyčios statymo komitetas ir komitetas steigimo lietuviškos mokyklos.
- 5) Ten yra kolonijos pagrazinimo draugija.
- 6) Greta lietuvių kolonijos taip pat rimtai tvarko atskirose kolonijose; rnsai, vokiečiai, ungariai, austrai virš 200 šeimynų.
- 7) Ten visi ramiai žiuri i savo jau patenkinamą padėtį ir neabejoja, kad ateityje padėtis žymiai pagerės, nesgerai zino, supranta ir per mato, kad tokios didelės kolonijos artimiausioje ateityje bus sujungtos prie rimčiausios Sorocobano gelzgelio linijos, ir kad tuomet jų gyvytas turtas žymiai pabrangs, o įvairus jų gaminiai įgys plačiausia rinką.

Kad tai ne tušti zodziai, o gryna tikrenybė, kiekvienas lietuvis gali uzeiti ir persitikrinti i Dr. LABIENO da COSTA MACHADO Vyriausiajį biurą, esanti rua Wachington Luiz 32-A

Visos informacijos, kaip ir prospektai apie lietuvių kolonija teikiama veltui. Taigi, kas indomaujasi zemės pirkimu gali nurodytuojū antrašu uzeiti — tas atsijankymas bus tik pirkėjo naudon.

Empreza de terras e Colonização

Dr. Labieno da Costa Machado

RUA WASHINGTON LUIZ 32-a 1-andar.

Laiškus rašyti taip: São Paulo Brazil Caixa postal 296.

Banco Allemão Transatlantico

SÃO PAULO
Rua Alvares Penteado Nr. 40.

Centras: Voketijos užjūrio Bankas — Berlyne.
Skyriai Brazilijoje: Rio de Janeiro, Santos, ir Curityboje.

Atlieka perlaidas i visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis salygomis.

Indeliai ir depositai aukštais nuošimčiais.

Korespondentas Lietuvoje

LIETUVOS BANKAS, KAUNE

BANCO GERMANICO

São Paulo

Rua Alvares Penteado 17.

kertė Rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO SANTOS

Rua da Alfandega Nr. 5. Rua 15 de Novembro 164

Pašto, telgrafo perlaidos i Rusija, Lietuva,
Estija, ir Latvija.

KORESPONDENTAS LIETUVOJE

Lietuvos Komercijos Bankas aune

VAISTINĖ PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

ir
MARIETTA SPERA PASSERINI

Leidziamė adatas.

Rua Dr. Silva Pinto, 49 - Telephone 5-3584.
SÃO PAULO

Fotografija Fortunato

Rua da Mooca, 468 (Mooca)
SÃO PAULO

Gamina didelias ir mažas fotografijas, taip pat daro ir spalvuotus portretus.

6 atvirutės — 7\$000. Darbas greitas ir švarus. Isitikinkitel

NEGIRDĖTAI LENGVOS SALYGOS.

Isigijimo nejudomo turto. Garantuota didelė ateitis. Neati deliokite, ir skubėdami savo ateiti užtikrinkite dar šiandiena. Namai su visais patogumais gražiausioje gamtos vietoje

FRIGUEZIA D'O

Visais atžvilgiais tinkamiausioje apsigyvenimo vietoje, dar yra pardavimui 2480 kv. meter. žemės. Namai iš 4 kambariu su visais irengimais taipgi mažesni namai, kaip užbaigti taip ir statomi su 600 kv. mtr žemės plotais

Teiraukitės pas Dr. ANDREA DO — Rua Direita 6. 3 and sala 12 ir 12a Telef. 2-3116 nuo 10—11 ir nuo 5—6 val. kasdien
Taipgi Viljoje Armanda Piguary Feguezia d'o

Jau išėjo iš spaudos:
TIKYBOS PRADŽIAMOKSLIS
ir
GIESMINĖLIS

72 pusl. kaina 500 reisų.
Reikalauti pas kun. Jer. Valaitį
Matriz S. Antonio do Pary,
S. Paulo
Asilyginti galima ir pašto
markėmis

Gydytojas

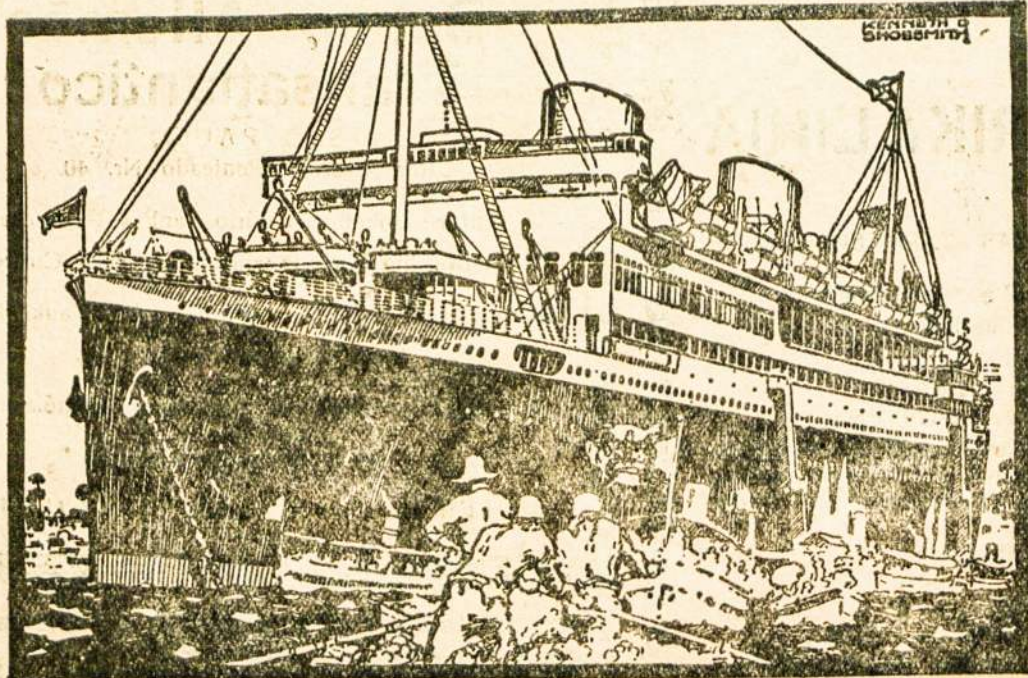
D-r. ALMEIDA SALLES

Vizitas 5\$000
Vizitavimas namuose 20\$000

RUA SILVA PINTO Nr. 43-A.

Priemimas: nuo 9,30 iki 11 ir
nuo 15 iki 16 val.

Nuolatinis gydymas ir zaizdu
tvarstymas sulig atskiro susita-

22.000 tonu talpos ASTURIAS — ALCANTARA 32.000 tonu talpos

ROYAL MAIL LINE Mala Real Ingleza

Patogiausias vaziavimas tarp

K A U N O

ir kitų Europos kraštų. Taip pat ir

B R A Z I L I J A

Laivakostes savo giminėms pirkite tik linija

Royal Mail

3-a lasė modernsiausias
inrengimas.

Informacijos teikia:

PRAÇA PATRIARCHA, 4-B
SÃO PAULO

Reikalingi

darbininkai su

seimynoms i fazendas

Arrueira Bonita

LINHA MOGVONA :: EST. SÃO JOAQUIM

Smulkesnias žinias suteikia «Pietu Amerikos Lietuvis»

Redakcija

Fazendoje saligos ir atlyginimas geras.

FAZEDOS TAPIRATUBA

SAV. CELSO TORQUATO JUNQUEIRA
(apie Orlandiją)

1928 — 1929

ukio KONTRAKTAS

- 1) Mokesnis už 1000 kavos medelių prižiūrėjimą 500\$000
- 2) Kavos raškimo metu už surinktos kavos maišą 110 liter. 3\$000 Už surinktos kavos fazendos maišą 1\$500. Už surinktos kolonisto maišais 2\$500. Padieninis darbo mokesnis 7\$000
- 3) Sodinant javus, kukuruzus, ryžius ir kitokius augalus leidžiama kavyne ir daržuose.
- 4) Atsiskaitimai atliekami sulig kaderneta
- 5) Fazenda duoda veltui vežimus atsivežimui malku, susivežimui savo javų etc. Retais atsitikimais kolonistai moka 3\$
- 6) Fazendoje galima laikyti gyvulius, kuriems yra skirtos geros ganyklos.
- 7) Tvarkinga medicinos priežiūra. Nuo kolonisto tam tikslui kas mėnesį tik po 800 reisų.
- 8) Šviesa Elektros, kolonistas už lempuotę mėnesiui moka tik 2\$000.
- 9) Kolonistams duodama veltui 1 kilogramas kavos maištui
- 10) Atsiskaitymas 2 kartą i 2 mėnesius.

NEPAMIRŠKITE!

PASINAUDOKITE!

NESIGAILĖSITE

Jeigu rengiatės pirkti laivakortes pasiteiraukite apie kainas visur visur ir NEPAMIRŠKITE pasiteirauti apie sąlygas biure

UNIVERSAL

RUA DOS ANDRADAS Nr. 44. 2^a and.

Jus isitikinsite, kad tik pas mus laivakortės parduodamos pigiausiomis kainomis ir geriausiems laivams.

Laiškus rašykite:

SÃO PAULO CAIXA POSTAL 3902::UNIVERSAL

Jau išėjo iš spaudos Brazilijos Lietuvių Darbininkų kalendorius

„SPINDULYS“

Sú Užsakimais kreiptis šiuo adresu: Pijus Degutis Rua Ribeiro da Lima Nr. 98. São Paulo.

M. Menčinskas pajieškau Kazio Krasnicko atvykusio i Brazilija 1927 metais iš Simno Valščiaus Alytaus apskrities. Prašau atsiliiepti P. A. L. Redakcijon.

Dantų Gydytojas

DOGOBERTO
NOGUEIRO DA
FONSECAPlombuoja dantis i 24 v.
garentuoja 10 met.
Specialistas dantu trauki
priem. nuo 8 v. r. — 8 v. v.

SÃO PAULO

Rua da Mooca. 439-A